

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

n) Jordbruk och Boskapsskötsel.

SAMMANDRAG AF
KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAFVANDES
ÅRSVÄXTBERÄTTELSE

FÖR ÅR

1907.

(ÅRGÅNG 34.)

UTARBETADT AF STATISTISKA CENTRALBYRÅN.

POUR LE RÉSUMÉ EN FRANÇAIS VOIR PAGE 15.

STOCKHOLM.
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER.
1907.

INLEDNING TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. N, Jordbruk och boskapsskötsel. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1867-1912.

I denna serie utkom följande delserier:

1867-1912: Hushållningssällskapens berättelser för år ... / jämte sammandrag, utarb. af Statistiska centralbyrån. – Täckningsår: 1865-1911 = 1-47 och

1874-1910: Sammandrag av Kungl. Maj:ts befallningshavandes årsväxtberättelser för åren ... / utarb. av Statistiska centralbyrån. – Täckningsår: 1874-1910 = Årg. 1-37. – Utbruten ur Sammandraget i Hushållningssällskapens årsberättelser.

Föregångare:

Kongl. Maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... – Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

I femårsberättelserna finns länsvisa statistiska uppgifter om jordbruk och boskapsskötsel.

Efterföljare:

Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1913-1963.

Årsväxten / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1912-1963. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1962.

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. 2, Väderlek, lantmåteri, jordbruk, skogsbruk, fiske t.o.m. år 1955. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1959.

S. 23: Tab. D 10. Hemman och hemmansdelar i södra och mellersta Sverige efter mantal 1750-1900. Se Diagram Fig. 8.

S. 23-25: Tab. D. 11. Hemman och hemmansdelar i södra och mellersta Sverige efter mantal länsvis 1750-1900.

S. 26: Tab. D 12. Brukningsenheter inom olika storleksgrupper 1885-1910. Se Diagram Fig 9.

S. 33: Tab. E 1. Nyodlingar i hektar 1871-1955.

S. 33: Tab. E 2. Areal av olika ägoslag 1800-1920.

S. 36-38: Tab. E 5. Åkerjordens användning: areal använd för spannmål i 1 000 ha 1865-1955. Se Diagram Fig. 6.

S. 38-40: Tab. E 6. Åkerjordens användning: areal använd för andra växtslag än spannmål i 1 000 ha 1865-1955. Se Diagram Fig. 13.

S. 41: Tab. E 7. Åkerjordens användning 1866-1955: relativ fördelning, %.

S. 44: Tab. E 12. Allmän skördesiffra 1786-1955.

S. 45: Tab. E 13. Utsäde i ton 1802-1820.

S. 45: Tab. E 14. Utsäde i ton 1818-1860.

S. 46: Tab. E 15. Utsäde i ton 1865-1955.

S. 46: Tab. E 16. Skörd i 1 000-tal ton 1802-1820. Se Diagram Fig. 15.

S. 47: Tab. E 17. Skörd i 1 000-tal ton 1818-1860. Se Diagram Fig. 16 och 17.

S. 47-49: Tab. E 18. Skörd av spannmål i 1 000-tal ton 1860-1955. Se Diagram Fig. 16.

S. 50-52: Tab. E 19. Skörd av potatis, rotfrukter, hö och halm i 1 000-tal ton 1866-1955. Se Diagram Fig. 17.

S. 59: Tab. E 27. Skörd i miljoner skördeenheter 1866-1955.

S. 59: Tab. E 28. Skörd i skördeenheter per ha 1866-1955.

S. 60: Tab. E 29. Skörd per ha av vissa växtslag i deciton 1866-1955.

S. 61: Tab. E 31. Husdjur 1805-1820: översikt. Se Diagram Fig. 18 och 19.

S. 61: Tab. E 32. Husdjur 1818-1860. Se Diagram Fig. 18.

S. 62: Tab. E 33. Husdjur 1861-1911. Se Diagram Fig. 18.

S. 63: Tab. E 34. Husdjur 1913-1955. Se Diagram Fig. 18.

S. 67: Tab. E 38. Hästar och kor länsvis 1850-1955: index (1870 = 100).

S. 70: Tab. E 41. Nötkreatursenheter 1871-1955.

S. 70: Tab. E 42. Den vegetabiliska och animaliska produktionen 1871-1955.

S. 71: Tab. E 43. Den animaliska produktionen i 1 000 ton 1871-1913. Se Diagram Fig. 21 och 22.

S. 73: Tab. E 47. Renar 1865-1955.

S. 77: Tab. E 55. Hushållningssällskapen 1882-1955: översikt.

BISOS N digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) med stöd från Riksbankens Jubileumsfond, 2009. Vid digitaliseringen har en innehållsförteckning skapats och lags till.

BIDRAG
TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

n) Jordbruk och Boskapsskötsel.

SAMMANDRAG AF
KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAFVANDES
ÅRSVÄXTBERÄTTELSE

FÖR ÅR

1907.

(ÅRGÅNG 34.)

UTARBETADT AF STATISTISKA CENTRALBYRÅN.

POUR LE RÉSUMÉ EN FRANÇAIS VOIR PAGE 15.

STOCKHOLM.
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER.
1907.

INNEHÅLL.

	Sid.
Underdånig berättelse	3-14.
I. Sammandrag af Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes omdömen om skörden år 1907.....	4.
Sammandrag af Länsstyrelsernas omdömen om 1907 års skörd..	8.
II. Kvantitativ beräkning af uppgifterna om 1907 års skörd.....	9.
Tab. A.Jämförelse mellan 1907 års och 1886-1905 årens grödor, bestämda efter skördade korntalet af olika växtslag.....	10.
Tab. B.Sädesslagens medelvikt i kilogram för 1 hektoliter, åren 1886-1905 samt år 1907.....	11.
Tab. C.Sädesskördens beräknade vikt år 1907.....	12.
Résumé	15.
Tabellbilaga	16-18.
Tab. 1. Sammandrag af kronolänsmännens rapporter om skörden år 1907.....	16.
Tab. 2. Beräknad skörd af säd och potatis år 1907.....	18.

T I L L   K O N U N G E N .

Till åttlydnad af de föreskrifter, som meddelats i Eders Kungl. Maj:ts nådiga bref den 5 juni 1874, anhåller Statistiska Centralbyrån i underdånighet att härmed få afgifva sin redogörelse för 1907 års skörd. I likhet med hvad tillföre varit fallet, lämnas först en sammanställning af de allmänna omdömen om årsväxten, som af de särskilda Länsstyrelserna ut-

talats, samt Centralbyråns härfpå grundade totalomdöme om hela rikets skörd, och härefter följa de beräkningar öfver skördemängd, spannmålsens vikt m. m., hvilka kunnat af Centralbyrån utföras med ledning dels af Hushållningssällskapens senaste uppgifter om utsädesbeloppen, dels ock af de för hvarje länsmansdistrikt afgifna rapporter om skördens korntal och dylikt.

I.

Sammandrag af Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes omdömen om skörden år 1907.

Länsstyrelsernas omdömen om rikets skörd¹⁾ hafva innevarande år inkommit till Statistiska Centralbyrån från och med den 22 oktober till och med den 20 november. Under samtliga de år, hvarunder Centralbyrån mottagit dessa omdömen, till antalet trettiofyra, har det första länsomdömet inkommit till ämbetsverket tidigast den 7 oktober (år 1885) och senast den 27 oktober (år 1888) samt det sista länsomdömet tidigast den 6 november (åren 1880 och 1900) och senast den 2 december (år 1902), den 1 december (åren 1874 och 1888), den 23 november (åren 1885 och 1903) och den 20 november (åren 1886 och 1907). Beträffande de sista uppgifterna är likväl att märka, att åren 1874, 1885, 1886 och 1903 enstaka uppgifter inkommo väsentligt senare än alla andra, medan för åren 1888, 1902 och 1907 (och af föregående år bland annat jämväl för året 1881) är utmärkande, att uppgifterna i allmänhet varit mycket försenade. Då tiden för afgifvandet af dessa omdömen står i nära samband med tiden för själfva skördeutfallet, har ett försenadt afgifvande af skördeberättelserna ofta sin orsak i en försenad skörd, och så har äfven innevarande år varit händelsen.

Årets omdömen, till stöd för hvilka i allmänhet oafsedt länsmännens skörderapporter åberopas äfven upplysningar om skörden, som Länsstyrelserna i öfrigt kunnat erhålla, äro af följande lydelse:

för *Stockholms län* (inkom till Statistiska Centralbyrån den 31 oktober 1907):

att innevarande års skörd till myckenheten utfallit *öfver medelmåttan*, men i följd af regnig väderlek och därpå förorsakad försenad och försärad bärgning varit till sin *beskaffenhet mindre god*;

för *Uppsala län* (ink. d. 18 nov.):

Ehuru medeltalen af de utaf länsmännen afgifna korntalen icke angifva anmärkningsvärdt dålig skörd, måste dock skörden i sin helhet, hvilken delvis ännu är obärgad, i anseende till dess i allmänhet underhaltiga beskaffenhet betecknas såsom *»en fjärdedel under medelmåttig»*;

för *Södermanlands län* (ink. d. 14 nov.):

Hösthvetet har lämnat till mängden nära riklig skörd af medelmåttig beskaffenhet. Af vårhvete, som odlas endast i mindre omfattning, har skörden varit medelmåttig.

Höstrågen har gifvit nära god skörd af medelmåttig beskaffenhet.

Vårsåden af korn, hafre och blandsäd har lämnat god afkastning, som dock till följd af försenad mognad och ogynnsamt bärgningsväder till stor del blifvit af mindre god beskaffenhet.

Skörden af ärter har varit ojämn, men i medeltal nästan medelmåttig, af bönor, som ej inom länet odlas i någon större omfattning, mera än medelmåttig samt af vicker, som odlas hufvudsakligen till grönfoder eller såsom blandsäd, under medelmåttig.

¹⁾ Dessa omdömen jämte de hufvudsakliga resultaten af Statistiska Centralbyråns beräkningar äro, i den mån de sistnämnda hunnit verkställas, genom Post- och Inrikes Tidningar till allmänhetens kännedom meddelade.

Potatisen har gifvit nära medelmåttig skörd, delvis rötskadad och af mindre god beskaffenhet. Öfriga rotfrukter torde lämna öfver medelmåttig skörd.

Höskörden har till myckenheten varit å odlad jord nära riklig och af naturliga ängar nära god, men har till beskaffenheten tagit skada af regn under bärgningstiden.

Halmafkastningen har af såväl höstsäd som vårsäd varit i det närmaste riklig, men skadats af ogynnsamt bärgningsväder.

Såsom allmänt omdöme om årets skörd inom länet anser sig Konungens Befallningshafvande böra uttala, att den varit till mängden *god*, men i flera fall *af ej fullt god beskaffenhet*;

för *Östergötlands län* (ink. d. 8 nov.):

Höstsåden har gifvit en mera än medelmåttig skörd, hvaraf hvetet välbärgadt och af god beskaffenhet, medan rågen flerstades lidit af sommarens regniga väderlek.

Vårsåden har lämnat en god afkastning, som dock tagit svår skada genom den otjänliga väderleken. På många ställen inom länet har en stor del af vårsåden till följd af ogynnsamt bärgningsväder ännu ej kunnat inbärgas.

Potatisen har gifvit en nära medelmåttig skörd, delvis af dålig beskaffenhet. Af öfriga rotfrukter hafva sockerbetorna lämnat en medelmåttig skörd, ehuru sockerhalten anses mindre än föregående år.

Höskörden har varit god och halmafkastningen riklig, ehuru gifvetvis äfven härvidlag det dåliga bärgningsvädret inverkat högst oförmånligt.

Såsom allmänt omdöme om innevarande års skörd i länet anser sig Konungens Befallningshafvande följaktligen böra uttala, att densamma varit *nära god*, ehuru väderleksförhållandena särskildt under bärgningstiden varit synnerligen ogynnsamma;

för *Jönköpings län* (ink. d. 3 nov.):

att höstsåden gifvit medelmåttig skörd;
att vårsåden gifvit öfver medelmåttig skörd;
att skörden af rotfrukter varit under medelmåttig;
att höskörden varit öfver medelmåttig; samt
att halmskörden varit god.

Till följd härpå kan Kungl. Maj:ts Befallningshafvande uttala det allmänna omdöme om årets skörd, att densamma blifvit *öfver medelmåttig*;

för *Kronobergs län* (ink. d. 31 okt.):

att höstsåden, nästan uteslutande bestående af råg, lämnat medelmåttig skörd, dock i allmänhet af mindre god beskaffenhet;

att vårsåden, hvaraf hufvudsakligen odlas korn och hafre samt endast i ringa mån råg, hvetet och blandsäd, gifvit öfver medelmåttig skörd af i allmänhet god beskaffenhet; dock har hafren å mossjord samt å åtskilliga andra ställen delvis icke nått full mognad samt äfven, ehuru i ringa grad, skadats af frost;

att potatis och öfriga rotfrukter, hvilka senare ej odlas i någon betydligare omfattning, lämnat medelmåttig skörd, hvilken dock nästan allestädes inom länet skadats af röta;

att höskörden lämnat god afkastning, hvilken dock ej obetydligt skadats af regn;

att halmafkastningen varit god; höstsädeshalmen har dock äfven den delvis skadats af regn;

att bärgningsvädret ända till ingången af september månad varit synnerligen ogynnsamt med nästan daglig nederbörd, men efter nyssnämnda tidpunkt gynnsamt med hög temperatur och utan nämnvärd nederbörd; samt

att såväl sädesgrödan som hö- och halmskörden anses tillräckliga för ortens behof.

På grund af hvad sålunda meddelats anser sig Konungens Befallningshafvande kunna uttala det allmänna omdömet, att årets

skörd inom länet, då hänsyn toges icke blott till dess kvantitet utan äfven till dess kvalitet, blifvit *mera än medelmåttig*;

för *Kalmar län* (ink. d. 6 nov.):

att höstsåden lämnat medelmåttig skörd af medelmåttig beskaffenhet;

att vårsåden gifvit nära god skörd och af i allmänhet medelmåttig beskaffenhet;

att potatisen lämnat betydligt under medelmåttig skörd af dålig beskaffenhet;

att höskörden varit god till kvantiteten och till beskaffenheten likaledes god, i synnerhet å odlad jord; samt

att halmafkastningen varit riklig och till beskaffenheten god.

På grund häraf anser sig Konungens Befallningshafvande kunna uttala det allmänna omdöme om årets skörd inom länet, att densamma varit till myckenheten *öfver medelmåttig* och till *beskaffenheten medelmåttig*;

för *Gottlands län* (ink. d. 9 nov.):

att såväl höskörden som skörden af vårsåd varit mer än vanligt god,

att höstsåden i anseende till regn och kyla varit kvalitativt och, beträffande särskildt rågen, äfven kvantitativt nedsatt, samt

att skörden af sockerbetor genom sommarens låga temperatur varit såväl kvantitativt som kvalitativt under medelmåttan;

och får Konungens Befallningshafvande med hänseende härtill, såsom totalomdöme om årets skörd uttala, att densamma utfallit *öfver medelmåttan*;

för *Blekinge län* (ink. d. 8 nov.):

Af höstsåden anses hvetet hafva gifvit god skörd af i allmänhet god beskaffenhet, hvaremot af rågen blifvit ej fullt medelmåttig skörd af merendels mindre god beskaffenhet;

af vårsåden har kornet gifvit fullt medelmåttig skörd, hvilken dock ej öfverallt kunnat bärgas i godt skick. Hafren har i allmänhet gifvit god skörd, men denna har delvis gått förlorad till följd af försenad mognad samt dåligt bärgningsväder. Vårråg och vårhvetet, som dock odlas blott i mindre omfattning, hafva gifvit under medelmåttig skörd;

potatisen, hvilken på åtskilliga ställen ännu icke upptagits, har gifvit mindre än medelmåttig skörd af ej fullt god beskaffenhet, enär särskildt de tidigt mognande sorterna här och hvar äro angripna af röta;

öfriga rotfrukter hafva lämnat öfver medelmåttig skörd med undantag af de i en del trakter odlade sockerbetorna, hvilkas afkastning måste betecknas såsom under medelskörd;

höskörden från såväl odlad jord som naturliga ängar har öfverallt till mängden varit god och i allmänhet af tämligen god beskaffenhet;

halmafkastningen har af höstsåden varit mycket gifvande, men på grund af mindre gynnsamma väderleksförhållanden har halmen flerstädes blifvit ej obetydligt skadad. Jämväl af vårsåden, som dock ej till fullo inbärgats, har halmen blifvit öfver medelskörd, men på flera ställen af mindre god beskaffenhet.

Såsom allmänt omdöme rörande årets skörd inom länet anser sig Kungl. Maj:ts Befallningshafvande kunna säga, att densamma blifvit till mängden *fullt medelmåttig*, men i flera fall *af ej fullt god beskaffenhet*;

för *Kristianstads län* (ink. d. 1 nov.):

att höstsåden lämnat nära god skörd af i allmänhet god beskaffenhet,

att vårsåden, som hufvudsakligen består af korn och hafre, gifvit god skörd af god beskaffenhet,

att potatisen, som flerstädes angripits af torröta och varit af mindre god beskaffenhet, gifvit medelmåttig skörd, samt att skörden af öfriga rotfrukter varit under medelmåttig,

att höskörden från odlad jord varit god och väl inbärgad samt från naturliga ängar fullt medelmåttig, men delvis skadad i följd af ogynnsamt bärgningsväder, samt

att halmafkastningen af både höstsåd och vårsåd varit riklig.

På grund häraf anser sig Länsstyrelsen kunna afgifva det allmänna omdöme om innevarande års skörd, att den utfallit *nära god*;

för *Malmöhus län* (ink. d. 8 nov.):

att skörden af säd och rotfrukter utfallit olika. ity att den förra lämnat mycket godt resultat, under det att den senare varit mindre tillfredsställande.

I anledning häraf och med afseende särskildt på sockerbetsodlingens betydelse för detta län, anser Kungl. Maj:ts Befallningshafvande, att skörden, i sin helhet bedömd, bör betecknas såsom *god*;

för *Hallands län* (ink. d. 29 okt.):

Höstsåden, såväl råg som hvete, har hvad kärnan beträffar lämnat en afkastning, som något understiger medelskörd, under det att halmen däremot kan sägas hafva blifvit riklig.

På grund af den ovanligt regniga och kalla väderleken under sommaren har såväl mognad som bärgning af höstsåden blifvit försenad, på samma gång och kärnan till beskaffenheten blifvit mindre god och af jämförelsevis lägre vikt.

Hvetet har dessutom på sina ställen varit angripet af rost och sot.

Vårsåden. Hafren, hvilken utgör den hufvudsakliga vårsåden inom Hallands län, har lidit mycket till följd af de otjänliga väderleksförhållandena såväl under såningstiden som under den egentliga växtperioden. Emellertid har den det oakadt lämnat god skörd såväl till halm som till kärna, hvartill i hög grad bidragit den vackra väderlek, som inträdde i september månad. En del hafre torde dock på grund af sen mognad hafva blifvit af sämre beskaffenhet och mindre väl inbärgad. Synnerligast torde detta vara fallet med den, som bärgats under oktober månad, då fuktig väderlek utan blåst var rådande. Ännu så sent som den 28 oktober fanns hafre här och hvar utestående.

Korn, blandsäd och baljväxter hafva gifvit en afkastning, som torde kunna betraktas såsom öfver medelmåttan.

Bärgningen har varit betydligt försenad.

Potatis. Häraf torde man näppeligen kunna beräkna ens medelmåttig afkastning. Den har lidit mycket af regn, och beskaffenheten är därför flerstädes mycket dålig. Den synes ock visa benägenhet att ruttna. Inbärgningen är ännu icke fullt avslutad.

Hvitbetor, som efter anläggningen under detta år af en råsockerfabrik vid Genevads järnvägsstation, i år för första gången nått en allmännare odling inom länet, hufvudsakligast i dess södra och mellersta delar, hafva lämnat medelmåttig, om ock på grund af ovana brukningsförhållanden mycket ojämn skörd. De för rotfrukter i allmänhet mycket gynnsamma väderleksförhållandena under sistlidne september och oktober månader hafva i hvarje fall åstadkommit en skörd, hvarom man under de regndigra och solskensfattiga månaderna juli och augusti icke ens vågade hoppas. Sockerhalten torde komma att ställa sig omkring 16 %, kanske förr öfver än under. Upptagningen är ännu ej fullt avslutad utan torde pågå till in i november månad.

Foderrotfrukter. Afkastningen däraf kan knappast anses som medelmåttig.

Höskörden har från naturliga ängar varit öfver medelmåttan och från vallar till och med synnerligen riklig. Höet har på några ställen blifvit delvis förstördt till följd af det ogynnsamma bärgningsvädet. Eljest torde man kunna säga, att höet blifvit välbärgadt.

Såsom allmänt omdöme synes således kunna uttalas, att årets skörd inom länet utfallit till mängden *medelmåttig* och i afseende å *beskaffenheten något under medelmåttan*;

för *Göteborgs och Bohus län* (ink. d. 6 nov.):

Höstsädena, råg och hvete, af hvilka det senare odlas i mindre utsträckning, hafva gifvit god skörd, men af mindre god beskaffenhet.

Vårsädena, hafre, som utgör länets hufvudsäde, samt korn och blandsäd, råg och hvete, hvilka två sistnämnda sädeslag odlas i endast ringa omfattning, hafva lämnat medelmåttig skörd, hvars beskaffenhet dock till följd af regnig väderlek och ogynnsamma bärgningsförhållanden blifvit under medelmåttan.

Afkastningen af ärter och vicker, hvilka sädeslag i ringa grad utgöra föremål för odling, det senare nästan uteslutande till grönfoder, har varit betydligt under medelmåttan, hvaremot bönor, som i södra delen af länet odlas i stor omfattning, lämnat medelmåttig skörd.

Potatisen, som i allmänhet angräps af röta, har gifvit mycket ringa skörd.

Öfriga rotfrukter, som numera odlas ganska allmänt i länet, hafva lämnat skörd under medelmåttan.

Skörden af lin, som endast odlas på helt få ställen inom länet, har varit knapp.

Höskörden, både från odlad jord och naturliga ängar, har blifvit öfver medelmåttan, men på grund af dålig bärgning af mindre god beskaffenhet.

Halmafkastningen kan, ehuru halmen flerstädes skadats af regnet, betecknas som nära god.

Med hänsyn till nu angifna förhållanden anser sig Konungens Befallningshafvande kunna fälla det allmänna omdöme om innevarande års skörd i länet, att densamma blifvit *nära medelmåttig*;

för *Älfsborgs län* (ink. d. 18 nov.):

att höstsäden, som hufvudsakligen består af råg, lämnat knappt medelmåttig skörd af dålig beskaffenhet;

att vårsäden, hufvudsakligen bestående af hafre, korn och blandsäd, gifvit riklig skörd af såväl kärna som halm, men af dålig beskaffenhet;

att skidfrukter, såsom ärter, bönor och vicker, hvilka odlas ringa, på det hela taget måste anses hafva felslagit;

att potatisen, hvilken på grund af mycket väta samt brist på sol och värme föga utvecklats och ej hunnit till mognad, gifvit klen skörd af dålig beskaffenhet;

att öfriga rotfrukter, hufvudsakligen rofvor och kålrötter, gifvit dålig skörd och på vissa ställen ingen skörd alls;

att höskörden på vallarne varit knappt medelmåttig och delvis skadats i bärgningen;

att höet från naturlig äng gifvit skörd under medelmåttan;

att halmafkastningen å såväl vår- som höstsäd är riklig, men mycket skadats på grund af det ogynnsamma bärgningsvädret; samt

att såväl hö- som sädesgrödan bärgats under särdeles ogynnsamma väderleksförhållanden och af vårsädesskörden omkring en fjärdedel ännu står ute.

Såsom allmänt omdöme om skörden anser sig Landshöfdingeämbetet kunna uttala, att den är *knappt medelmåttig* och till *beskaffenheten dålig*;

för *Skaraborgs län* (ink. d. 2 nov.):

att höstsäden gifvit fullt medelmåttig skörd,

att vårsäden likaledes lämnat fullt medelmåttig skörd, ehuru densamma delvis blifvit skadad till följd af dåligt bärgningsväder, att potatisen lämnat betydligt under medelmåttig skörd af mindre god beskaffenhet,

att öfriga rotfrukter gifvit nära medelmåttig skörd,

att höskörden, hvars inbärgning försiggått under ogynnsam väderlek, lämnat nära god skörd, samt

att såväl höst- som vårsäden lämnat godt halmutbyte.

Med hänsyn till dessa förhållanden anser sig Länsstyrelsen kunna angående årsväxten uttala det allmänna omdöme, att skörden inom länet innevarande år kan betecknas såsom *öfver medelmåttig*;

för *Värmlands län* (ink. d. 13 nov.):

Af höstsäden, som inom länet hufvudsakligen utgör råg, har erhållits medelmåttig, flerstädes öfver medelmåttig afkastning. I följd af ogynnsamt bärgningsväder har höstsäden emellertid blifvit af mindre god beskaffenhet. Skörden af detta sädeslag kan i det hela betecknas såsom medelmåttig.

Vårsäden, hvaraf mest odlas hafre, lofvade en tid under sommaren och hösten god skörd. Visserligen var mognaden öfverallt försenad, men den gynnsamma väderleken under september månad gaf förhoppning om, att skörden å de flesta orter skulle hinna mogna. De senaste sex veckornas ogynnsamma väderlek har emellertid medfört, att hafreskörden, hvaraf en rätt stor del ännu befinner sig ute på marken, utsatt för förstöring genom väta och mögel, kommer att utfalla afsevärdt under medelmåttan.

Jämväl å potatisskörden har årets regniga sommar och höst haft menlig inverkan, i det att potatisen blifvit småväxt och, särskildt å lerjord och sidländare mark, angräps af röta. Skörden får därför anses vara under medelmåttan.

Höafkastningen har, beträffande mängden, varit riklig inom större delen af länet, men däremot blifvit mindre väl inbärgad. Höskörden måste dock för länet i sin helhet betraktas såsom nära god.

Halmafkastningen af råg har varit riklig, till större delen af god beskaffenhet, hvaremot af vårsäden allenast obetydlig halmfkastning kan påräknas. Den redan inbärgade vårsädeshalmen har visat sig vara af dålig beskaffenhet, och halmen af den vårsäd, som ännu står ute, måste betraktas såsom hart när värdelös. Med hänsyn härtill kan halmfkastningen af årets skörd icke betecknas högre än nära medelmåttig.

På grund af hvad sålunda anförts, anser sig Konungens Befallningshafvande kunna uttala det allmänna omdömet om innevarande års skörd inom länet, att densamma blifvit *nära medelmåttig*;

för *Örebro län* (ink. d. 11 nov.):

att hvetet lämnat till kvantiteten nära god skörd, men till kvaliteten medelmåttig skörd;

att rågen lämnat medelmåttig skörd;

att hafren likaledes synes lämna medelmåttig skörd, ehuru densamma, som vid rapporternas afgifvande ännu ej varit fullt inbärgad, till ej ringa del blifvit skadad till följd af dåligt bärgningsväder;

att kornet och blandsäden, som odlas mindre i länet, lämnat medelmåttig skörd;

att ärter, som odlas obetydligt i länet, gifvit dålig skörd;

att potatisen lämnat god skörd, ehuru den å en och annan ort skadats något af regn;

att öfriga rotfrukter gifvit medelmåttig skörd;

att höskörden, som inbärgats under ogynnsam väderlek, lämnat till kvantiteten mycket god skörd, men till kvaliteten endast medelmåttig skörd;

att såväl hvetet som rågen lämnat ett mycket godt halmutbyte.

Till följd af nu angifna förhållanden anser sig Konungens Befallningshafvande kunna angående årsväxten uttala det allmänna omdöme, att årets skörd inom länet kan betecknas såsom *fullt medelmåttig*;

för *Västmanlands län* (ink. d. 20 nov.):

att höstsäden lämnat god skörd af någorlunda god beskaffenhet;

att vårsäden, hvaraf mest odlas hafre, till en stor del ej ännu är inbärgad och synes lämna ganska stort korntal, men blifva af mindre god beskaffenhet;

att potatisen lämnat fullt medelmåttig skörd, ehuru å vissa orter af mindre god beskaffenhet;

att höskörden från odlad jord utfallit riklig och från naturliga ångar öfver medelmåttan, men till följd af ogynnsamt bärgningsväder blifvit af dålig beskaffenhet; samt

att halmafkastningen af såväl höstsäd som vårsäd blifvit riklig, den senare betydligt skadad af väta.

På grund af det anförda anser sig Konungens Befallningshafvande böra såsom slutligt omdöme uttala, att innevarande års skörd måste anses till kvantiteten riklig, men i allmänhet skadad genom dåligt bärgningsväder;

för *Kopparbergs län* (ink. d. 19 nov.):

Höstsåden, som hufvudsakligen består af råg och i länets sydligare socknar till någon del af hvete, har lämnat medelmåttig skörd af något ojämn, men i allmänhet rätt god beskaffenhet. Inom Venjans, Lima och Transtrands socknar har höstsåden dock förstörts af tidig frost.

Vårsåden, hvaraf mest odlas hafre och korn, är ännu till större delen utestående på marken och torde lämna till myckenheten under medelmåttig skörd af mindre god beskaffenhet.

Skörden af potatis har i allmänhet gifvit mindre än medelskörd af god eller tämligen god beskaffenhet. Inom Rättviks, Boda och Ore socknar samt Ofvan-Siljans fögderi med undantag af Solleröns socken har potatisen dock i allmänhet ej nått mognad.

Höskörden från såväl odlad jord som naturliga ångar har lämnat till kvantiteten öfver medelmåttig skörd af ganska god beskaffenhet. På åtskilliga håll har den dock tagit skada af dåligt bärgningsväder.

Halmafkastningen såväl af höstsåden som af vårsåden har varit god, men af dålig beskaffenhet.

Bärgningsvädret har i allmänhet varit ogynnsamt.

På grund af hvad sålunda anmärkts får Konungens Befallningshafvande såsom allmänt omdöme om innevarande års skörd uttala den mening, att densamma blifvit *något under medelmåttig och af mindre god beskaffenhet*;

för *Gäflborgs län* (ink. d. 22 okt.):

att höstsåden gifvit nära medelmåttig skörd;

att vårsåden, hufvudsakligen bestående af korn och hafre, gifvit betydligt under medelmåttig skörd;

att potatisen gifvit nära medelmåttig skörd;

att höskörden varit nära god;

att halmen lämnat riklig skörd;

samt att beskaffenheten af skörden i allmänhet varit tämligen god.

Och kan i följd häraf såsom allmänt omdöme om skörden inom länet uttalas, att densamma varit *fullt medelmåttig*;

för *Västernorrlands län* (ink. d. 18 nov.):

att höskörden från odlad jord varit öfver medelmåttan och från naturlig ång fullt medelmåttig samt, ehuru delvis skadad af regn, öfver hufvud taget af god beskaffenhet;

att sädesskördet, i fråga om såväl hufvudsädet korn som den mindre allmänt odlade rågen, måste, på grund af regn- och frostskador samt sädens dåliga beskaffenhet, anses i allmänhet felslagen;

att potatisen lämnat medelmåttig skörd och är delvis af god beskaffenhet, men har på flere ställen på grund af regn tagit röta; att halmafkastningen varit öfver medelmåttan, på en del ställen riklig, och af god beskaffenhet;

samt att på grund häraf skörden, hvars bärgning försiggått under synnerligen ogynnsamma förhållanden, får, i dess helhet be-

dömd, anses vara *något under medelmåttan* och, hvad *spannmålsgrödan* beträffar, *hufvudsakligen af dålig beskaffenhet*;

för *Jämtlands län* (ink. d. 5 nov.):

att skörden af råg, som odlas i obetydlig mängd inom länet, blifvit nära medelmåttig, där den gått till mognad;

att till följd af regnig och kall väderlek samt nattfroster skörden af länets hufvudsäde korn utfallit betydligt under medelmåttan och på vissa håll icke heller mognat;

att hafren, liksom blandsäd och ärter, som odlas i ringa mängd, skördats såsom grönfoder;

att potatisen, hvars afkastning inom länet utfallit mycket ojämnt, kan anses hafva gifvit till myckenheten under medelmåttig, men till beskaffenheten rätt god skörd;

att skörden af vanliga slag af öfriga rotfrukter varit under medelmåttan och af någorlunda god beskaffenhet;

att höskörden från odlad jord blifvit till kvantiteten betydligt öfver medelmåttan och från naturliga ångar fullt medelmåttig, men i allmänhet ej af god kvalitet;

att halmafkastningen blifvit god;

att fodertillgången blifvit nästan utan undantag fullt tillräcklig för ortens behof och å en del platser äfven till försäljning därut- öfver, hvaremot sädesafkastningen ej alls motsvarar Ortsbehovet; samt

att bärgningsvädret varit ogynnsamt;

och kan i följd häraf såsom allmänt omdöme om skörden inom länet uttalas, att densamma varit *nära medelmåttig*;

för *Västerbottens län* (ink. d. 8 nov.):

att såväl höstsåden, hvilken uteslutande består af råg, som ock kornet, ortens hufvudsäde, i allmänhet lämnat en felslagen eller frostsadad skörd;

att potatisen lämnat en medelmåttig och till beskaffenheten ganska god skörd;

att höskörden i allmänhet kan anses från odlad jord såsom mycket god eller riklig, men från naturliga ångar knappt medelmåttig, hvarjämte höskörden till följd af långvarig ymnig nederbörd betydligt skadats och dessutom inbärgats under synnerligen ogynnsamma väderleksförhållanden; samt

att halm- och grövfoderafkastningen i allmänhet blifvit mycket god eller riklig, och har en gynnsam väderlek bidragit till god bärgning.

Med stöd af hvad sålunda blifvit anfördt anser sig Landsböfdingeämbetet böra uttala det allmänna omdömet om skörden inom länet, att densamma blifvit till *kvaliteten medelmåttig* och till *kvantiteten öfver medelmåttan*;

för *Norrbottnens län* (ink. d. 13 nov.):

Rågen, som fortfarande endast i länets kustland utgör föremål för nämnvärd odling, har lämnat medelmåttig skörd;

kornet, ortens hufvudsäde, har jämväl lämnat en afkastning, som torde kunna betecknas såsom medelmåttig, om än mindre riklig än senaste året. I lappmarkerna har det i allmänhet skadats af frost och på många ställen af fruktan för frostsadad skördats grönt;

hafren, hufvudsakligen odlad såsom grönfoder, har i allmänhet lämnat god skörd;

potatisskördet kan, särskildt i betraktande af potatisens goda beskaffenhet, betecknas såsom god;

öfriga rotfrukter hafva däremot lämnat en afkastning, som måste anses under medelmåttan;

höskörden från odlad jord kan betecknas såsom öfver medelmåttan, från naturliga ångar såsom medelmåttig. Fodret har dock delvis blifvit af mindre god beskaffenhet i följd af det synnerligen ogynnsamma bärgningsvädret;

halmafkastningen kan anses såsom i allmänhet mycket god. Såsom totalomdöme öfver årets skörd inom länet kan uttalas, att densamma utfallit *fullt medelmåttig*.

Sammanfattas ofvan meddelade omdömen, så vidt de gälla skörden i dess helhet inom hvarje län, erhålles följande

Sammandrag af Länsstyrelsernas omdömen om 1907 års skörd.

Stockholms län	fullt medelmåttig. ¹⁾
Uppsala län	en fjärdedel under medelmåttan.
Södermanlands län	öfver medelmåttan. ¹⁾
Östergötlands län	nära god.
Jönköpings län	öfver medelmåttan.
Kronobergs län	mera än medelmåttig.
Kalmar län	öfver medelmåttan.
Gottlands län	öfver medelmåttan.
Blekinge län	fullt medelmåttig.
Kristianstads län	nära god.
Malmöhus län	god.
Hallands län	medelmåttig.
Göteborgs och Bohus län	nära medelmåttig.
Älfsborgs län	nära medelmåttig. ¹⁾
Skaraborgs län	öfver medelmåttan.
Värmlands län	nära medelmåttig.
Örebro län	fullt medelmåttig.
Västmanlands län	nära god. ¹⁾
Kopparbergs län	nära medelmåttig. ¹⁾
Gäflleborgs län	fullt medelmåttig.
Västernorrlands län	under medelmåttan. ¹⁾
Jämtlands län	nära medelmåttig.
Västerbottens län	fullt medelmåttig. ¹⁾
Norrbottens län	fullt medelmåttig.

Hela riket fullt medelmåttig.

Om nu enligt den värdeskala för de särskilda länen, som år 1890 upprättades och för hvilken då i årets Sammandrag lämnades redogörelse, de län, hvilkas skördeutfall varit detsamma eller i det närmaste detsamma, föras tillhopa, visar sig, att 1907 års skörd i fråga om länen kan sålunda betecknas:

god	i 1 län med 11 % af medelskörden i riket
nära god	» 3 » » 17 » » » » »
öfver medelmåttan (mer än medelmåttig)	» 6 » » 26 » » » » »
fullt medelmåttig	» 6 » » 17 » » » » »
medelmåttig	» 1 » » 4 » » » » »
nära medelmåttig	» 5 » » 19 » » » » »
under medelmåttan (en fjärdedel under medelmåttan) » 2 » » 6 » » » » »	

Bäst har skörden utfallit i rikets sydligaste län och i allmänhet sämre, ju nordligare läget varit. Bland undan-

¹⁾ Jämför ofvan anförda utdrag ur länsredogörelsen.

tagen märkas de båda nordligaste länen. I allmänhet hafva äfven de västligare länen erhållit oförmånligare skörd än de östligare.

För erhållandet af det nyss angifna omdömet om skörden för hela riket hafva vid beräkningen de allmänna omdömen, som gifvits beträffande de särskilda länen skörd, blifvit omsatta till de relativa talvärden, som finnas angifna i 1874 års berättelse. Enligt denna hafva nämligen gifvits och gifvas fortfarande åt dessa allmänna omdömen följande värden:

Ymnig skörd	10.
Riklig skörd	9.
God skörd	8.
Nära god skörd	7.5
Öfver medelmåttig skörd	7.
Fullt medelmåttig skörd	6.5
Medelmåttig skörd	6.
Nära medelmåttig skörd	5.5
Under medelmåttig skörd	5.
Betydligt under medelmåttig skörd	4.5
Knapp eller ringa skörd	4.
Nära missväxt	3.
Missväxt	0—2.

Användas dessa talvärden vid beräkningen af 1907 års skörd, erhålles såsom riksmedeltal 6.7, hvilket närmast motsvarar uttrycket fullt medelmåttig.

Då jämförelser med tidigare år i hög grad tjäna att belysa årets skördeutfall och klargöra uppfattningen däraf, meddelas här äfven de relativa talvärden, som skördarne i riket ansetts bära erhålla från och med 1874, det år då Sammandrag af Länsstyrelsernas årsväxtberättelser för första gången af Statistiska Centralbyrån offentliggjordes:

Skördeår.	Relativt värde.	Skördeår.	Relativt värde.
1907	6.7	1890	7.5
1906	7.6	1889	5.4
1905	6.6	1888	6.1
1904	5.7	1887	6.4
1903	6.8	1886	6.2
1902	6.0	1885	5.8
1901	6.0	1884	7.3
1900	7.3	1883	5.9
1899	5.8	1882	7.4
1898	7.4	1881	5.0
1897	6.5	1880	6.8
1896	6.7	1879	6.5
1895	6.2	1878	7.5
1894	6.6	1877	5.4
1893	5.9	1876	5.9
1892	7.8	1875	7.0
1891	6.4	1874	5.4

De allmänna omdömena hafva på grund häraf för följande antal år varit:

Omdöme.	Relativt värde.	Antal år.
God	7·8	1
Nära god	7·6—7·3	7
Öfver medelmåttan	7·0, 6·8	3
Fullt medelmåttig	6·7—6·4	8
Något öfver medelmåttan	6·2	2
Medelmåttig	6·1—6·0	3
Nästän medelmåttig	5·9—5·8	4
Nära medelmåttig	5·7, 5·4	4
Under medelmåttan	5·3, 5·0	2

Skördeår med relativa värden af 7·7, 7·2, 7·1, 6·9 o. s. v. hafva ej under de trettiofyra åren förekommit. Vanligaste omdömet har varit fullt medelmåttig, och därefter nära god. Tillsammans hafva de användts om nära hälften af samtliga år. Endast ett år, 1892, har kunnat tilldelas vitsordet god, men å andra sidan endast tvenne, 1899 och framför allt 1881, vitsordet under medelmåttan, det lägsta som förekommit. Omdömet fullt medelmåttig innefattar, sasom synes, talvärdena från och med 6·7 till och med 6·4, och då årets relativa värde är 6·7, hade sålunda föga fattats, att omdömet blifvit det närmast högre eller öfver medelmåttan.

Af de trettiofyra föregående åren har endast ett, eller år 1906, erhållit samma talvärde som det innevarande; 21 år hafva erhållit lägre och 11 högre talvärde.

I genomsnitt för samtliga trettiofyra år har talvärdet för skörden uppgått till 6·4. Medeltalen för femårsperioderna 1876—1895 äro följande:

Åren 1876—1880	6·42
» 1881—1885	6·28
» 1886—1890	6·32
» 1891—1895	6·58
» 1896—1900	6·64
» 1901—1905	6·22

Den tillbakagång i skördens genomsnittsvärde, som i skarp motsats till förhållandena under flere föregående perioder, med ständigt stegrade skördevärden, karakteriserade den senast förflutna femårsperioden 1901—1905, synes, så vidt af de hittills förflutna tvenne årens skörderesultat kan slutas, icke komma att fortvara.

II.

Kvantitativ beräkning af uppgifterna om 1907 års skörd.

Till grund för den kvantitativa skördeberäkningen läggas, enligt hvad förut blifvit anmärkt, dels Hushållningssällskapens meddelanden om utsädesmängden, dels de för hvarje länsmansdistrikt insända uppgifterna om skördadt korntal.

De senaste uppgifter om utsädet, som vid uppgörandet af denna beräkning föreligga för riket i dess helhet, för-

²⁶⁰¹07. Sammandrag af årväxtherättelserna år 1907.

skrifva sig från år 1905. Dock kunna icke dessa obetingadt få begagnas för att angifva äfven 1907 års utsäde. Erfarenheten visar nämligen, att åtminstone i fråga om en del kulturväxter en ganska jämnt fortgående förändring med afseende på odlingens omfattning äger rum, och denna faktor måste äfven tagas med i beräkningen. För att närmare lära känna ifrågavarande förhållande beträffande de senaste åren har, i likhet med hvad förut ägt rum, efterföljande öfversikt upprättats:

Förändringar i utsädesmängden, i %.

Ökning +; minskning —.

	Från 1900 till 1901.	Från 1901 till 1902.	Från 1902 till 1903.	Från 1903 till 1904.	Från 1904 till 1905.
Hvete, höst-	+ 0·36	+ 3·33	— 0·60	+ 0·05	+ 3·21
» vår-	+ 22·85	— 1·00	— 7·41	— 5·89	+ 4·70
Råg, höst-	+ 0·21	— 0·26	— 0·43	+ 0·11	— 0·22
» vår-	+ 2·18	+ 6·00	+ 0·01	+ 0·77	+ 2·43
Korn	+ 0·03	— 1·25	— 0·43	— 0·74	— 1·48
Hafre	+ 0·07	— 0·28	+ 0·08	+ 0·27	+ 0·09
Blandsäd	+ 2·58	+ 1·44	+ 0·29	+ 2·50	+ 2·22
Ärter	— 1·95	— 5·04	— 4·09	— 1·75	+ 1·55
Bönor	— 0·57	— 1·00	— 1·23	— 1·34	— 1·79
Vicker	— 4·72	— 7·18	— 0·32	+ 6·32	+ 1·31
Bohvet	— 25·44	+ 5·69	— 5·70	— 7·72	— 12·73
Potatis	+ 0·70	+ 2·13	+ 0·02	— 0·73	+ 2·93

Bland här uppräknade växtslag visa *vårråg* och *blandsäd* samt, med undantag för ett år, äfven *hösthvete* och *potatis* en årligen fortgående afsevärd ökning af utsädesmängden. Om dessa växtslag kan med fog antagas, att deras utsäde ökats på enahanda sätt åren 1906 och 1907. Motsatt antagande kan af samma skäl göras i fråga om *korn* och *bönor*.

Vid beräkning af utsädesmängden år 1907 af nämnda sex växtslag, eller hösthvete, vårråg, korn, blandsäd, bönor, och potatis, hafva, i öfverensstämmelse med hvad förut vid sådana beräkningar ägt rum, de i Hushållningssällskapens berättelser för dem angifna utsäden för år 1905 ökats eller minskats med två gånger det procenttal, som utgör medeltalet af tabellens siffror för de fem åren 1901—1905, eller ökats för hösthvete med 2·54 %, för vårråg med 4·56 %, för blandsäd med 3·61 % och för potatis med 2·02 % samt minskats för korn med 1·55 % och för bönor med 2·37 %. För öfrigt hafva 1905 års utsädesiffror blifvit bibehållna. I enlighet med hvad nu blifvit anfördt, har en beräkning af 1907 års *utsädesbelopp* länsvis blifvit utförd, hvilken för hela riket gifvit följande tal:

	Utsäde.
Hvete, höst-	204,547 hektoliter.
» vår-	19,143 »
Råg, höst-	1,037,918 »
» vår-	29,819 »
Korn	634,258 »
Hafre	3,224,045 »
Blandsäd	490,909 »

Korntalet. Årets korntal jämfördt med de föregående årens.

	Utsäde.
Ärter	63,417 hektoliter.
Bönor	11,142 "
Vicker	35,421 "
Bohve	234 "
Potatis	3,114,943 "

Härvid äro då äfven vederbörliga afdrag gjorda för de fall, när inom ett distrikt odlingen helt och hållet eller delvis afsett grönfoderskörd. Minskning af utsädesmängden har af denna anledning gjorts för hafre med 84,277 hektoliter (2.5 %), blandsäd med 7,183 hektoliter (1.4 %), ärter med 2,257 hektoliter (3.4 %) och vicker med 20,651 hektoliter (36.8%).

Beträffande rapsen odlas denna nu så obetydligt, att inga tillförlitliga utsädessiffror därför kunna beräknas på grund af närmast förut kända. Några skördeuppgifter här för pläga ej heller i primäruppgifterna till årsväxtberättelserna lämnas, och detta har äfven år 1907 varit fallet.

Uppgifterna om det skördade korntalet af hvarje särskildt slag af utsäde äro sammanställda i **tabell 1** och äro enligt denna år 1907 för hela riket följande: hösthvete 9.66, vårhvete 6.39, höstråg 7.18, vårråg 5.27, korn 7.53, hafre 7.40, blandsäd 9.17, ärter 4.24, bönor 5.98, vicker 4.67, bo-

hvete 4.27 och potatis 5.91. Hösthvete och blandsäd hafva, alltsedan dessa årsväxtberättelser började offentliggöras, endast ett år, eller år 1906, afkastat högre korntal, resp. 10.44 och 9.26, ärter och vicker endast tvenne år lägre korntal, åren 1874 och 1902, det sistnämnda året med de lägsta korntalen af alla, resp. 1.81 och 3.31.

Till närmare belysning af 1907 års skördeutfall, kvantitativt taget, hafva i *tabell A* jämförelser blifvit gjorda mellan årets korntal och korntalen för en medelskörd, och äro härvid, liksom i närmast föregående berättelse, såsom medelkorntal antagna medeltalen för de tjugu åren 1886—1905. Skärskådar man nu dessa tal, finner man, att enligt dem skördeutfallet varit bäst i rikets förnämsta jordbrukslän, eller Malmöhus län, samt att bland de län, som komma Malmöhus län närmast, träffas sådana jordbrukslän som Östergötlands, Kalmar, Kristianstads och Skaraborgs län. I de norrlandska länen, med undantag dock för Norrbottens län, har den inhöstade skördekvantiteten af alla sädeslag äfvensom af potatis utan undantag mer eller mindre, och ofta högst betydligt, understigit en medelskörd. Dessa län väga dock i fråga om dessa växtslag icke så mycket; de mer än uppvägas här af Malmöhus län ensamt. Viktigast är för dem foderskörd, och denna har lämnat bättre resultat.

Tab. A. Jämförelse mellan 1907 års och 1886—1905 årens grödor, bestämda efter skördade korntalet af olika växtslag.

Län.	Medelkorntal 1886—1905.											1907 års korntal i procent af 1886—1905 årens medelkorntal.														
	Hvete.		Råg.		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohve.	Raps.	Potatis.	Hvete.		Råg.		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bohve.	Raps.	Potatis.
	Höst.	Vår.	Höst.	Vår.										Höst.	Vår.	Höst.	Vår.									
Stockholms län	7.91	6.11	7.69	6.74	6.77	6.70	6.93	6.37	6.11	6.33	—	—	6.12	106	114	103	96	104	119	100	67	97	78	—	—	128
Uppsala län	7.75	6.14	7.58	6.75	7.39	6.89	7.08	5.65	5.52	5.84	—	—	6.04	97	101	102	96	95	102	103	85	116	56	—	—	120
Södermanlands län	8.70	6.28	8.30	6.26	6.73	7.12	7.10	5.69	5.20	5.94	—	—	6.18	105	98	97	91	104	119	112	99	128	85	—	—	94
Östergötlands län	7.98	5.98	7.77	4.44	7.75	6.88	7.43	5.70	6.39	5.80	—	—	6.29	114	121	88	148	107	123	120	53	125	55	—	—	83
Jönköpings län	6.79	5.49	6.76	5.05	5.50	6.08	5.42	4.83	4.90	5.50	—	—	6.69	89	108	91	103	106	114	121	67	—	61	—	—	91
Kronobergs län	5.20	5.08	5.91	5.27	5.98	6.68	6.21	4.21	2.50	5.22	—	—	6.99	—	104	101	105	107	114	117	48	—	—	—	—	93
Kalmar län	6.82	5.71	6.39	5.29	5.67	6.23	6.00	5.07	5.77	5.80	4.53	—	5.76	109	123	97	105	125	129	126	81	104	91	106	—	82
Gottlands län	6.61	6.70	6.91	4.50	6.62	6.59	6.53	5.15	5.63	5.98	7.00	—	5.88	112	—	100	—	123	128	129	126	—	114	—	—	88
Blekinge län	7.53	5.60	6.23	5.03	6.30	6.18	6.26	5.70	7.00	5.80	4.85	—	6.15	110	108	93	97	96	111	103	62	—	87	—	—	86
Kristianstads län	8.87	6.33	7.42	5.28	8.02	7.70	7.98	5.75	6.56	5.50	4.69	—	6.84	115	111	100	109	112	115	115	100	102	106	86	—	93
Malmöhus län	10.13	8.19	8.95	5.13	9.79	9.63	9.91	6.70	6.59	6.43	5.11	104	7.91	123	109	102	112	125	123	122	104	121	103	98	—	86
Hallands län	8.31	6.08	7.79	4.98	6.79	7.41	6.73	6.66	7.01	6.67	5.69	—	6.85	104	100	87	107	104	111	113	110	98	98	88	—	80
Göteborgs och Bohus län	7.61	5.67	8.04	5.60	6.24	5.78	5.95	5.19	5.46	5.02	—	—	7.60	109	93	99	106	102	118	119	74	105	86	—	—	65
Älfsborgs län	7.76	6.06	7.32	5.86	5.72	5.71	6.63	6.03	7.54	6.13	—	—	7.12	102	90	84	80	111	109	116	60	—	65	—	—	58
Skaraborgs län	7.14	5.40	6.96	4.41	5.96	5.60	5.62	5.86	5.02	5.66	—	—	6.45	114	99	87	99	112	130	126	62	110	80	—	—	73
Värmlands län	7.77	5.86	8.36	5.46	5.31	5.59	5.04	5.29	—	4.88	—	—	7.13	112	—	101	—	116	100	99	60	—	—	—	—	78
Örebro län	8.26	5.56	8.30	5.00	6.53	6.89	6.65	6.34	6.76	5.92	—	—	6.83	107	96	91	100	95	102	100	36	74	42	—	—	84
Västmanlands län	8.04	7.28	8.14	—	7.18	7.17	6.79	5.82	5.75	6.38	—	—	6.71	112	—	101	—	112	117	111	57	—	71	—	—	96
Kopparbergs län	8.37	6.28	11.71	7.31	7.41	6.26	7.35	5.56	—	6.44	—	—	7.49	126	80	95	—	73	92	72	65	—	—	—	—	87
Gäddede län	9.76	7.16	9.65	5.97	7.80	7.76	7.80	6.51	7.28	6.66	—	—	7.81	95	—	88	92	82	78	80	56	93	83	—	—	91
Västernorrlands län	—	—	8.70	5.69	7.05	7.02	6.70	5.07	—	6.12	—	—	6.62	—	—	82	—	70	35	54	13	—	—	—	—	80
Jämtlands län	—	—	8.29	7.83	6.56	6.28	6.48	4.86	—	—	—	—	6.48	—	—	69	—	57	—	—	—	—	—	—	—	81
Västerbottens län	—	—	8.19	5.53	6.03	5.91	6.43	3.50	—	—	—	—	7.57	—	—	59	67	71	41	73	—	—	—	—	—	94
Norrbottens län	—	—	11.95	7.71	6.00	8.65	5.88	—	—	—	—	—	7.74	—	—	106	—	123	—	—	—	—	—	—	—	113
Hela riket	8.35	6.00	7.59	5.22	7.26	6.52	7.92	5.78	5.79	5.86	4.87	104	6.77	116	107	95	101	104	113	116	73	103	80	88	—	87

Med bortseende från Norrlandsläna har i fråga om de förnämsta sädesslagen hösthvetet lämnat vackert utbyte med undantag endast för Uppsala och det här föga betydande Jönköpings län. Höstrågen visar i allmänhet siffror under medeltalet, dock icke i Skåne och de flesta länen vid Mälaren. Kornet har bland annat lämnat afsevärdt större skörd än vanligt i Skåne och i Kalmar län samt på Gottland, men i Uppsala län under medelskörd. Hafren visar inom Svealands och Götalands alla län, med undantag endast för Kopparbergs, högre korntal än de normala, i Skaraborgs län särskildt 30 % öfver medeltalet; dock äro uppgifterna om detta sädesslag å flere orter i hög grad preliminära, enär en betydande del af säden ännu icke var inbärgad vid rapporternas afgifvande. Blandsäden visar i allmänhet förmanliga siffror, och gäller detta bland annat de här så betydande skånska länen och Östergötlands län. Ärtor och vicker förete genomgående dåliga siffror, dock icke för Skåne, Halland och Gottland. Äfven för potatisen äro skördesiffrorna mindre gynnsamma; af samtliga län hafva endast Stockholms, Uppsala och Norrbottens län att här

uppvisa rikare afkastning än vanligt; bland de öfriga länen framstår särskildt Älfsborgs län, med föga mer än half skörd, efter korntalet räknadt.

Sammanföras växtslagen *grupperis*, blifva korntalen för år 1907, jämförda med medelkorntalen för åren 1886—1905:

	Korntal år 1907.	Medelkorntal 1886—1905.	Korntalet 1907 i % af medel- korntalet.
Höstsäd	7.59	7.70	99
Vårsträsäd	7.60	6.75	113
Baljväxter	4.55	5.72	80
Potatis	5.91	6.77	87

Höstsäd och vårsträsäd hafva sålunda afkastat i det hela samma korntal, men i förhållande till medelkorntalet höstsäden knapp medelskörd, vårsträsäden ater betydligt därutöfver. Potatis och ännu mer baljväxter hafva å andra sidan lämnat en afkastning åtskilligt under medelskörd.

Af de uppgifter om skörden, som i tabell 1 lämnas, framgar för öfrigt:

Tab. B. Sädesslagens medelvikt i kilogram för 1 hektoliter, åren 1886—1905 samt år 1907.

Län.	Hösthvete.		Vårhvete.		Höstråg.		Våråg.		Korn.		Hafre.		Blandsäd.		Ärtor.		Bönor.		Vicker.	
	1886—1905.	1907.	1886—1905.	1907.	1886—1905.	1907.	1886—1905.	1907.	1886—1905.	1907.	1886—1905.	1907.	1886—1905.	1907.	1886—1905.	1907.	1886—1905.	1907.	1886—1905.	1907.
Stockholms län	78.1	74.4	74.2 ³⁾	68.0	71.5	67.5	67.6 ³⁾	64.0	64.2	62.4	48.3	47.2	56.7	56.6	80.1	76.4	79.0 ³⁾	80.0	75.2 ⁴⁾	72.5
Uppsala län	77.1	72.8	74.3 ³⁾	65.0	71.2	69.1	70.5	—	64.8	60.8	47.8	44.3	54.6	48.1	80.7	75.3	78.2	—	77.0 ³⁾	73.0
Södermanlands län	77.8	75.7	76.6 ³⁾	70.0	72.0	68.9	74.1	—	66.2	65.4	48.0	47.3	55.7 ⁴⁾	54.0	80.6	78.3	77.3	—	76.9 ⁴⁾	73.6
Östergötlands län	78.5	77.8	76.4	74.3	73.3	68.7	68.8	66.8	65.8	64.2	47.5	47.3	54.6	54.3	79.8	77.7	—	—	74.7	78.3
Jönköpings län	78.3	76.8	75.8	73.3	73.9	72.6	73.0	69.6	65.4	65.1	46.5	46.4	52.3 ³⁾	50.0	77.7 ³⁾	74.5	—	—	72.5 ¹⁾	—
Kronobergs län	77.7	—	74.0 ³⁾	71.0	72.0	69.2	71.9	69.1	63.8	62.2	45.6	45.1	55.6 ³⁾	57.0	75.6	—	—	—	—	—
Kalmar län	79.1	78.7	76.6	75.7	73.9	72.7	72.3	71.6	67.8	68.3	47.5	48.3	55.2	56.9	80.7	82.2	—	—	78.6	81.3
Gottlands län	77.6	75.8	69.8	—	71.9	69.4 ²⁾	62.0	—	68.3	67.9	46.0	47.3	55.5 ⁴⁾	55.5	81.2 ⁴⁾	79.8	75.8	—	75.7 ³⁾	80.0
Blekinge län	77.2 ³⁾	78.5	72.8	—	72.9 ⁴⁾	70.8 ²⁾	67.3	—	64.6 ³⁾	65.0	46.9 ⁴⁾	46.0	57.5 ¹⁾	—	80.8	—	—	—	81.0 ¹⁾	—
Kristianstads län	78.0	78.6	75.3 ³⁾	78.0	73.3	73.9	71.1	72.6	64.9	67.7	48.2	49.1	55.6	57.5	78.2	81.1	87.0	—	79.0 ³⁾	78.5
Malmöhus län	79.4	79.8	77.0	75.6	74.5	75.0	70.4 ⁴⁾	69.0	67.3	69.1	50.7	50.9	58.1	60.8	80.0	82.3 ¹⁾	84.0	—	80.4	85.8
Hallands län	79.2	77.8	74.6	77.5	75.0	72.3	69.5	73.3	65.7	63.6	49.8	47.7	57.3	55.0	80.8 ³⁾	78.0	82.8	—	—	—
Göteborgs och Bohus län	77.1	77.3	77.9	78.5	72.9	71.2	70.8 ⁴⁾	67.8	63.7	63.2	47.9	46.9	53.0	53.4	76.2	78.0	77.2	78.5	78.7	—
Älfsborgs län	77.8	75.0	74.7	71.8	72.8	69.6	69.0	67.8	61.8 ⁴⁾	56.3	47.2	45.5	54.6	—	76.9	—	—	—	71.7	—
Skaraborgs län	77.4	77.7	76.1	73.0	73.0	70.9	69.1 ³⁾	67.0	65.3	65.0	47.4	46.6	56.3	58.2	78.0	73.6 ¹⁾	81.0	—	69.8 ⁴⁾	61.8
Värmlands län	76.6	75.6	73.0	—	71.8	69.7	68.4	—	57.5 ³⁾	57.0	46.4	45.3	49.8 ³⁾	50.0	79.6	—	—	—	60.9 ¹⁾	—
Örebro län	77.4	75.4	70.9	72.8	71.1	69.0	67.8	—	64.9	62.8	47.6	44.8	54.7	—	79.6 ⁴⁾	75.5	—	—	75.9	—
Västmanlands län	77.2	76.0	76.0	—	71.3	68.1	—	—	63.4	62.0	47.9	44.7	54.0	53.3	79.2	76.7	—	—	76.8 ⁴⁾	75.0
Kopparbergs län	76.7	72.1	74.5	—	70.9	66.1 ¹⁾	70.0	—	60.9	53.0	46.4	42.7	51.7	—	74.6 ³⁾	62.5	—	—	—	—
Gäflleborgs län	79.2 ³⁾	85.0 ²⁾	77.0	—	69.8	67.4	61.2	—	61.3	56.8	46.7	41.0	53.0	47.2	77.9	—	76.7	—	—	—
Västernorrlands län	—	—	—	—	68.5	65.9	66.5	—	58.1	50.9	43.8 ⁴⁾	40.3	51.5	—	74.3	—	—	—	—	—
Jämtlands län	—	—	—	—	66.5	57.2 ²⁾	69.4	—	56.1	46.5	42.4	—	47.3	—	71.1	—	—	—	—	—
Västerbottens län	—	—	—	—	64.2	56.3	51.8 ³⁾	40.0	54.1	47.0	42.5	—	48.9 ³⁾	50.0	—	—	—	—	—	—
Norrbottens län	—	—	—	—	65.5 ⁴⁾	74.0	60.8	—	56.2	61.5	44.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hela riket	78.3	77.6	75.3	74.2	72.8	70.6	70.3	70.2	63.6	63.4	47.7	46.6	55.6	56.6	79.4	77.2	77.9	78.6	75.4	71.4

¹⁾ Uppgifter blott för ett år af tjuguarperioden, med endast 1 uppgift för året. — ²⁾ Uppgifter blott för två år af tjuguarperioden, med endast 1 å 2 uppgifter för året. — ³⁾ Blott en uppgift. — ⁴⁾ Blott två uppgifter.

att *potatisen* i allmänhet varit till större eller mindre del af dålig *beskaffenhet* och skadad af röta, men bättre i norra Sverige och i Skåne;

att skörden af *öfriga rotfrukter* torde hafva utfallit nästan medelmåttig, dock icke af sockerbetor;

att *spånadscäxter* lämnat i frö 2·5 kornet och i tåga en skörd öfver medelmåttan;

att *höskörden* varit från odlad jord riklig, men till betydande del skadad af regn, samt från naturlig äng till mängden öfver medelmåttan, men flerstädes illa bärgad;

att *halmfukstningen* blifvit riklig, men att vårsädes-halmen i flere län är af mer eller mindre dålig beskaffenhet;

att *sädestillgången* är af hvete större, af råg något mindre samt anses af vårsäd vara till mängden åtskilligt större än vanligt;

att *fodertillgången* är mer än tillräcklig; samt

att *bärgningsvärdet* varit under september godt, men för öfrigt i allmänhet synnerligen ogynnsamt.

Da skördearbetet genom den kalla och regniga väderleken blifvit i hög grad försenadt, har bland annat häraf blifvit en följd, att mångenstädes vid rapporternas afgifvande skörderesultatet ännu icke voro fullt kända, enär en del af skörden ännu ej var inbärgad, gällande detta särskildt om hafren, rotfrukterna och vårsädeshalmen.

Tab. C. Sädesskördens beräknade vikt år 1907.

L ä n.	Hvete. (Höst- och vår-)	Råg. (Höst- och vår-)	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor och vicker.	Summa.
	D e c i t o n (= 100 kilogram).							
Stockholms stad	—	—	1) 60	1) 370	1) 60	1) 80	—	570
Stockholms län	99,650	253,030	70,760	410,360	137,990	38,120	17,370	1,027,280
Uppsala län	98,430	213,450	154,800	204,000	146,950	31,550	1) 3,940	853,120
Södermanlands län	117,750	1)241,600	44,930	523,230	120,040	25,600	1) 10,910	1,087,060
Östergötlands län	132,370	381,040	174,300	573,700	612,230	19,430	1) 10,650	1,903,720
Jönköpings län	7,010	264,420	35,350	705,980	15,600	600	1) 2,860	1,031,820
Kronobergs län	1,990	189,240	93,240	541,340	1,710	1) 310	—	827,830
Kalmar län	59,440	392,230	202,990	597,380	12,740	9,950	5,280	1,280,010
Gottlands län	49,270	161,840	241,930	34,100	29,580	5,030	80	521,830
Blekinge län	1) 24,010	1) 172,420	33,090	206,820	1) 17,430	1) 1,540	1) 14,070	469,380
Kristianstads län	100,750	469,020	198,020	550,610	295,550	10,710	1) 8,480	1,633,140
Malmöhus län	585,450	480,540	946,320	908,160	936,990	16,130	1) 9,650	3,883,240
Hallands län	63,260	255,190	39,940	614,330	47,410	2,030	1) 12,790	1,034,950
Göteborgs och Bohus län	12,500	131,750	46,390	453,340	12,760	3,040	1) 38,890	698,670
Älfsborgs län	21,000	278,800	11,090	1,047,410	1) 10,530	1) 2,160	1) 570	1,371,560
Skaraborgs län	90,830	475,610	36,530	1,648,010	47,140	16,930	1) 29,560	2,344,610
Värmlands län	8,010	365,510	6,900	646,700	2,050	1) 2,620	—	1,031,790
Örebro län	56,920	1)205,360	18,780	527,830	1) 16,240	3,090	1) 1,190	829,410
Västmanlands län	87,250	201,780	38,870	501,620	65,030	12,810	3,530	910,890
Kopparbergs län	1) 6,660	159,830	15,420	269,990	1) 5,720	2,500	—	460,120
Gäflleborgs län	930	1) 38,360	125,410	137,510	9,680	1) 3,170	1) 510	315,570
Västernorrlands län	—	16,800	138,400	15,350	1) 2,720	1) 150	—	173,420
Jämtlands län	—	6,120	44,830	—	—	—	—	50,950
Västerbottens län	—	3,540	115,010	1) 4,380	3,400	—	—	126,330
Norrbottnens län	—	11,620	195,200	—	—	—	—	206,820
Hela riket år 1907	2) 1,623,430	3) 5,372,100	3,028,560	11,122,520	2,549,550	207,550	4) 170,330	24,074,000
» » » 1906	1,737,180	6,834,650	3,459,080	11,794,870	2,603,200	344,630	249,850	27,023,460
» » » 1905	1,501,050	6,510,150	3,098,180	10,393,530	2,158,830	319,290	195,750	24,176,780
» » » 1904	1,506,480	5,401,270	3,205,680	8,501,030	2,050,020	289,400	198,360	21,152,240
» » » 1903	1,524,570	6,232,670	3,282,070	10,622,460	2,135,660	341,290	253,620	24,392,340
» » » 1902	1,250,770	5,795,760	2,834,540	9,514,500	1,838,730	97,710	129,770	21,461,780
Medeltal åren 1897—1906	2) 1,391,940	3) 6,036,120	3,138,660	10,292,970	2,045,990	310,530	4) 222,550	23,438,760

1) Då uppgifter om vikt per hektoliter saknats för något län, har vid beräkningen af totalvikten medelvikten för riket af det ifrågavarande sädeslaget i stället användts. — 2) Här ingår för år 1907 hösthvete med 1,532,670 och vårhvete med 90,810 deciton och för åren 1897—1906 hösthvete med 1,308,770 och vårhvete med 83,170 deciton. — 3) Här ingår för år 1907 höstråg med 5,261,780 och vårråg med 110,320 deciton och för åren 1897—1906 höstråg med 5,938,700 och vårråg med 97,420 deciton. — 4) Här ingår för år 1907 bönor med 52,350 och vicker med 117,980 deciton och för åren 1897—1906 bönor med 54,720 och vicker med 167,830 deciton.

I tidigare årsredogörelser har i tabell 1 endast för riket i dess helhet lämnats uppgifter om foderskördens utfall så väl kvantitativt som kvalitativt, men beträffande länen endast kvantitativt.¹⁾ Den kvalitativa beskaffenheten är dock af mycket stor betydelse för bedömning af skördeutfallet i dess helhet, och särskildt har detta varit fallet år 1907, då kvantitet och kvalitet så ofta stått i motsatt förhållande till hvarandra. I tabell 1 hafva på grund häraf nu införts äfven de uppgifter om hö- och halmskördens beskaffenhet inom de särskilda länen, som kunnat inhämtas från kronolänsmännens uppgifter. För att vinna utrymme härför hafva för länen uteslutits uppgifterna om sädestillgången. Uppgifterna härom, för hvilka länsmännen omdömen i ämnet ej voro tillräckliga, utan som hufvudsakligen grundades på uppgifterna om folkmängd och skördekvantiteter, blefvo delvis nästan stereotypa år ifrån år och på denna grund af mindre värde. Genom den allt lifvigare handelsomsättningen kunna de områden, för hvilka ortens sädestillgång ej är tillräcklig, numera lätt förses med hvad som däruti brister. Fodertillgången är däremot mera beroende af det lokala skördeutfallet, och måste kreatursbesättningen därefter anpassas. Rapporternas uppgifter härom äro dessutom af värde äfven därför, att genom dem de ofta sväfvande uppgifterna om foderskörden kunna kontrolleras.

I tabell 2 meddelas resultatet af de beräkningar, som verkställts rörande den inbärgade skördens kvantitet, hvarjämte motsvarande uppgifter anföras för de närmast föregående fem åren äfvensom i medeltal för årtiondet 1897—1906.

Skördetalen för olika grupper äro enligt tabell 2 följande:

	Skörd 1907.	Medelskörd 1897—1906.	1907 års skörd i % af medelskörden.
	Hektoliter.	Hektoliter.	
Höstsäd	9,429,100	9,790,300	96
Vårsträsäd	33,429,100	30,397,100	110
Baljväxter	500,700	681,300	73
Summa säd	43,358,900	40,868,700	106
Potatis	18,419,900	19,629,500	94

Vid en jämförelse af årets gröda med medelskörden föregående år, påverkas resultatet häraf äfven af den omständighet, i hvilken man odlingen af den eller de jämförda växtslagen gått framåt eller tillbaka. Enligt hvad förut blifvit omnämndt, står årets korntal i fråga om höst-hvete och blandsäd endast tillbaka för det närmast föregående året, eller 1906. Den beräknade skördemängden är dock för blandsäd större för år 1907, och skulle sålunda, om beräkningarna äro riktiga, vara den största i riket inbärgade. Af blandsäden har fullt $\frac{1}{3}$ skördats i Malmöhus och åtskilligt öfver $\frac{1}{3}$ i Östergötlands och Kristianstads län tillsammans. Då det är just dessa län, som för sädesslaget visa de högsta korntalen, har resultatet blifvit så förmanligt, som det är.

Öfver sädesslagens medelvikt i kilogram för 1 hektoliter innehåller tabell B (sid. 11) uppgifter dels i medeltal för åren 1886—1905 och dels för år 1907. Skillnaden i vikt för hvarje

¹⁾ I Post- och Inrikes Tidningar under en följd af år äfven kvalitativt.

sädesslag under skördeåret och nyssnämnda tjuguarsperiod framgår af följande öfversikt:

	Vikt per hektoliter.		Vikt år 1907 öfver (+) eller under (—) medelvikten 1886—1905.	
	År 1907.	Åren 1886—1905.	Per hl.	Procent.
	Kg.	Kg.	Kg.	
Hvete, höst-	77.6	78.3	— 0.7	— 0.9
» vår-	74.2	75.3	— 1.1	— 1.5
Råg, höst-	70.6	72.8	— 2.2	— 3.0
» vår-	70.2	70.3	— 0.1	— 0.1
Korn	63.4	63.6	— 0.2	— 0.3
Hafre	46.6	47.7	— 1.1	— 2.3
Blandsäd	56.6	55.6	+ 1.0	+ 1.8
Ärter	77.2	79.4	— 2.2	— 2.8
Bönor	78.6	77.9	+ 0.7	+ 0.9
Vicker	71.4	75.4	— 4.0	— 5.3

Viktsiffrorna, som på grund af den försenade skörden grunda sig på något färre primäruppgifter än vanligt, äro för året daliga. Sämst äro de för baljväxterna — utom för börnorna, beträffande hvilka skördeutfallet i Göteborgs och Bohus län är nästan enbart bestämmande. Af de öfriga sädesslagen har endast blandsäden högre viktstal än det normala, alla öfriga lägre och framför andra de båda viktigaste, eller hösträgen och hafren.

Äfven för länen äro viktsiffrorna genomgående daliga, i all synnerhet för de norrländska; dock gör Norrbottens län äfven här undantag. Viktsiffror högre än de normala visa emellertid för samtliga sädesslag med oväsentliga undantag de båda skanska länen samt i fråga om vårsäden äfven Kalmar län. Härefter ligger orsaken, att blandsädesvikten öfverstigit och kornvikten föga understigit den normala samt att i allmänhet årets viktsiffror icke blifvit öfver hufvud taget ännu lägre än de nuvarande.

Sammanställas de nu i tabell B meddelade viktsiffrorna med den beräknade skördemängden, erhållas uppgifter om totalvikten af de särskilda sädesslagen. De häröfver gjorda beräkningarna äro, i likhet med hvad åren 1897—1906 varit fallet, länsvis sammanförda i tabell C (sid. 12).

Enligt denna kan totalvikten af samtliga sädesslag år 1907 uppskattas till 24,074,090 deciton, mot 27,023,460 deciton år 1906, det hittills förmanligaste af alla år, och 23,438,760 deciton åren 1897—1906 i medeltal.

Fördelade efter grupper, blifva skördetalen följande:

	Skörd 1907.	Medelskörd 1897—1906.	1907 års skörd i % af medelskörden.
	Deciton.	Deciton.	
Höstsäd	6,794,450	7,247,470	94
Vårsträsäd	16,901,760	15,658,210	108
Baljväxter	377,880	593,080	71
Summa	24,074,090	23,498,760	108

Här angifna procenttal af medelskörden äro, såsom af jämförelse med siffrorna å sid. 11 framgår, såväl för samtliga sädesslag som för hvarje särskild grupp, lägre än motsvarande procenttal för enbart skördemängden.

Det förmanliga utfallet af skörden af vårsträsäd i förhållande till höstsädes- och i all synnerhet baljväxtskörden verkar äfven afsevärda förändringar i de procenttal, hvori dessa sädesgrupper under normala förhållanden ingå i den

skördade sädeskvantiteten. De olika gruppernas andel utgör nämligen i %:

	År 1907.		Medeltal 1897—1906.	
	Efter rymd.	Efter vikt.	Efter rymd.	Efter vikt.
Höstsäd	21.7	28.2	23.9	30.9
Vårstråsäd	77.1	70.2	74.4	66.8
Baljväxter	1.2	1.6	1.7	2.3
Summa	100.0	100.0	100.0	100.0

Uppgifter om *rostens* härjningar äro visserligen icke i formuläret för skörderapporterna begärda, men pläga likväl meddelas. För år 1907 förmäles om sådan skada inom 16 länsmansdistrikt, nämligen å höstvetete inom 6 distrikt i Stockholms, Uppsala och Södermanlands län (och har i ett af dessa distrikt jämväl hafre och blandsäd och i ett annat endast hafren angripits), å höstråg inom 1 distrikt i Södermanlands län, å ensamt hafre inom 2 distrikt i Jönköpings och Kristianstads län, å hafre och blandsäd inom 1 distrikt i Östergötlands län och å vårsäden i allmänhet eller särskildt kornet inom 6 distrikt i Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län. Här anförda uppgifter om rostskador kunna naturligen ej göra anspråk på att vara fullständiga. Inom Hallands län, därifrån inga sadana skador omnämnas i länsmansrapporterna, har salunda enligt länsstyrelsens förut in-

tagna arsväxtberättelse, höstvetetet på sina ställen varit angripet af rost och sot.

Härjningar af sot omnämnas i länsmansrapporterna från 1 distrikt i Stockholms, 1 i Uppsala, 2 i Östergötlands och 1 i Västmanlands län beträffande höstvetetet, från 1 distrikt i Skaraborgs län beträffande vårvetetet och från 1 distrikt i Malmöhus län beträffande kornet.

På grund af den ovanligt kalla och regniga sommaren har 1907 års skörd inbärgats betydligt senare än under vanliga år, och voro ännu vid skörderapporternas afgifvande särskildt hafre och rotfrukter på flere ställen ej inhöstade. Härigenom hafva de uppgifter, som om skörden lämnats, i vissa fall blifvit mera preliminära än annars. Osäkerheten om skördeutfallet har jämväl gifvit sig till känna i bristande öfverensstämmelser mellan länsmännens rapporter och länsstyrelsernas allmänna omdömen. Härvid har då särskildt rågskörden fått bättre, hafreskörden däremot sämre vitsord enligt länsstyrelsernas omdömen än enligt länsmansrapporterna. Möjligt torde därför vara, att de erhållna skörde-siffrorna i vissa fall äro för höga. Bemärkas bör då, att det relativa talvärde, 6.7, som gifvits åt årets skörd, är det högsta för omdömet fullt medelmåttigt, hvadan en rätt afsevärd reduktion af skörderesultatet kan göras, utan att nyssnämnda allmänna omdöme därför behöfver att ändras.

Stockholm den 27 november 1907.

Underdånigst

LUDVIG WIDELL.

Edv. Söderberg.

R é s u m é.

Les renseignements annuels sur les faits de la statistique agricole en Suède sont fournis par deux méthodes. Depuis 1865, les Sociétés agricoles des préfectures donnent des chiffres directement reçus des cultivateurs, entre autres des renseignements sur la quantité de la semence ainsi que sur celle de la récolte. Cette méthode est la plus ancienne des deux, mais on n'en peut publier les résultats qu'après l'expiration d'une année au moins. A cause de cela, il a été introduit, depuis 1874, une autre méthode donnant des renseignements immédiatement après la fin de la récolte, bien qu'en chiffres approximatifs. Le calcul se fait de la manière suivante: la quantité enssemencée étant connue par les publications des Sociétés agricoles et les corrections nécessaires y ayant été apportées, on n'a besoin que de demander une appréciation des multiples des grains récoltés dans chaque bailliage (au nombre de plus de 500). Ces chiffres approximatifs, multipliés par la quantité de la semence, donnent les chiffres de la récolte.

C'est par la combinaison des résultats de cette dernière méthode avec les rapports des préfets qu'on a pu dresser la présente relation.

La récolte de 1907, d'après les rapports des préfets, a été censée *presque au-dessus de la moyenne*. La quantité récoltée est en général assez grande, mais, par suite du temps froid et pluvieux qu'il a fait durant tout l'été, la qualité de la récolte laisse à désirer.

Le tableau 1 résume les multiples des grains divers par préfectures: col. 2 froment d'hiver, col. 3 froment d'été, col. 4 seigle d'hiver, col. 5 seigle d'été, col. 6 orge, col. 7 avoine, col. 8 graines mélangées, col. 9 pois, col. 10 fèves, col. 11 vesces, col. 12 sarrasin, col. 13 colza, col. 14 pommes de terre. Les autres colonnes (15—24) contiennent les appréciations sur la récolte du lin, du fourrage etc.

Le tableau 2 donne les quantités calculées de la récolte. Pour faciliter la comparaison, nous ajoutons aussi les moyennes des dix années précédentes:

	1907.	Moy. de 1897—1906.
	Hectolitres.	Hectolitres.
Froment (col. 2 et 3)	2,098,000	1,774,800
Seigle (col. 4 et 5)	7,610,600	8,260,700
Orge (col. 6)	4,776,000	4,907,700
Avoine (col. 7)	23,871,900	21,612,000
Graines mélangées (col. 8)	4,501,700	3,632,200
Pois (col. 9)	268,800	390,900
Fèves (col. 10)	66,600	69,600
Vesces (col. 11)	165,300	220,800
Pommes de terre (col. 14)	18,419,900	13,629,500

Le tableau A contient, en proportion pour cent des grains récoltés, les relations entre la récolte de 1907 et la moyenne des années 1886—1905.

Les données sur le poids moyen des céréales récoltées sont comprises dans le tableau B, celles sur le poids total dans le tableau C. Voici les chiffres pour tout le royaume:

	Poids par hectolitre.		Poids total
	1907.	Moy. de 1886—1905.	1907.
			Quintaux.
Froment d'hiver	77·6 kilogr.	78·3 kilogr.	1,532,670
Froment d'été	74·2 »	75·3 »	90,810
Seigle d'hiver	70·6 »	72·8 »	5,261,780
Seigle d'été	70·2 »	70·3 »	110,320
Orge	63·4 »	63·6 »	3,028,560
Avoine	46·6 »	47·7 »	11,122,520
Graines mélangées	56·6 »	55·6 »	2,549,550
Pois	77·2 »	79·4 »	207,550
Fèves	78·6 »	77·9 »	52,350
Vesces	71·4 »	75·4 »	117,980

Le poids total de tous les blés et légumineuses récoltés en 1907 a été de 24,074,090 quintaux; la moyenne de 1897—1906 représente 23,438,760 quintaux.

Tab. 1.

Sammandrag af kronolänsmännens

1.	2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		10.		11.		12.		13.		14.		15.		16.		17.		18.	
	Län.	Hvete.		Råg.		Korn.	Harde.	Blandsäd.	Arter.	Böner.	Vicker.	Bohvete.	Raps.	Potatis.	Potatisens beskaffenhet.	Skörd af öfriga rotfrukter.		Skörd af lin och hampa.																
	Höst.	Vår.	Höst.	Vår.																														
K o r n t a l.																																		
1	Stockholms stad ¹⁾	—	—	—	—	7:33	7:67	6:50	6:25	—	—	—	—	8:00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
2	Stockholms län	8:35	6:98	7:93	6:50	7:04	8:00	6:94	4:24	5:95	4:95	—	—	7:86	Nästan öfverallt något angripen af röta.	God.		2:0	Nära god.															
3	Uppsala län	7:53	6:21	7:75	6:50	7:00	7:03	7:30	4:83	6:39	3:29	—	—	7:25	I länets norra del god, söderut delvis mindre god.	Öfver medelmåttan.		2:0	Öfver medelmåttan.															
4	Södermanlands län	9:13	6:13	8:04	5:67	6:99	8:44	7:96	5:65	6:68	5:03	—	—	5:84	I allmänhet mer eller mindre skadad af röta.	Öfver medelmåttan.		4:0	Fullt medelmättig.															
5	Östergötlands län	9:07	7:25	6:81	6:56	8:27	8:48	8:95	3:03	8:00	3:21	—	—	5:21	I allmänhet mer eller mindre skadad af röta.	Medelmättig, af sockerbeter nära medelmättig.		—	—															
6	Jönköpings län	6:06	5:91	6:15	5:19	5:82	6:96	6:58	3:25	—	3:36	—	—	6:09	I allmänhet god, delvis rötskadad.	Nära medelmättig.		3:0	Fullt medelmättig.															
7	Kronobergs län	—	5:29	5:99	5:52	6:39	7:60	7:25	2:00	—	—	—	—	6:48	Mindre god, rötskadad.	Öfver medelmåttan.		2:0	Fullt medelmättig.															
8	Kalmar län	7:46	7:05	6:18	5:53	7:11	8:06	7:55	4:09	6:00	5:30	4:78	—	4:73	Betydligt skadad af röta.	Fullt medelmättig, af sockerbeter ej medelmättig.		3:5	God.															
9	Gottlands län	7:43	—	6:90	—	8:14	8:42	8:40	6:48	—	6:80	—	—	5:19	Betydligt skadad af röta.	Under medelmåttan (äfven af sockerbeter).		—	—															
10	Blekinge län	8:31	6:02	5:81	4:89	6:07	6:88	6:46	3:54	—	5:05	—	—	5:28	Delvis skadad af röta.	Medelmättig, af sockerbeter under medelmåttan.		3:0	Medelmättig.															
11	Kristianstads län	10:22	7:03	7:39	5:76	8:98	8:82	9:21	5:73	6:70	5:81	3:96	—	6:34	I länets östra del god, i dess västra del flerstädes angripen af torröta.	Under medelmåttan (äfven af sockerbeter).		—	—															
12	Malmöhus län	12:50	8:90	9:09	5:73	12:23	11:85	12:13	6:95	8:00	6:63	5:00	—	6:79	I det hela god.	Möjligen medelmättig, men antagligen ej af sockerbeter.		—	—															
13	Hallands län	8:63	6:11	6:81	5:35	7:04	8:22	7:59	7:31	6:86	6:56	5:00	—	5:47	Mindre god, till betydande del rötskadad.	Under medelmåttan af vanliga slag.		4:0	Medelmättig.															
14	Göteborgs o. Bohus län	8:26	5:27	7:93	5:94	6:39	6:84	7:06	3:82	5:73	4:30	—	—	4:95	I allmänhet angripen af röta.	Betydligt under medelmåttan.		2:0	Medelmättig.															
15	Älfsborgs län	7:91	5:44	6:15	4:69	6:27	6:24	7:67	3:60	—	4:00	—	—	4:11	Mindre god och betydligt skadad af röta.	Betydligt under medelmåttan.		2:0	Medelmättig.															
16	Skaraborgs län	8:14	5:33	6:06	4:35	6:65	7:28	7:07	3:62	5:50	4:53	—	—	4:74	Rötskadad och mindre god.	Nära medelmättig, af sockerbeter under medelmåttan.		4:0	Öfver medelmåttan.															
17	Värmlands län	8:73	—	8:46	—	6:14	5:61	5:00	3:17	—	—	—	—	5:57	Å sandjord i allmänhet god, å lerjord dålig och betydligt rötskadad.	Nära medelmättig.		—	God.															
18	Örebro län	8:81	5:31	7:54	5:00	6:20	7:05	6:64	2:31	5:00	2:50	—	—	5:74	Något skadad af röta.	Öfver medelmåttan.		3:5	Öfver medelmåttan.															
19	Västmanlands län	9:00	—	8:21	—	8:04	8:36	7:54	3:34	—	4:52	—	—	6:46	I länets västra del god, i dess östra del mindre god och delvis rötskadad.	Nästan medelmättig.		3:0	Öfver medelmåttan.															
20	Kopparbergs län	10:54	5:00	11:09	—	5:38	5:73	5:29	3:63	—	—	—	—	6:53	God utom i Ofvan-Siljans och delar af Nedan-Siljans och Västerdals fögderier.	Öfver medelmåttan.		—	Öfver medelmåttan.															
21	Gäflborgs län	9:24	—	8:54	5:50	6:36	6:03	6:24	3:63	6:75	5:50	—	—	7:09	Delvis skadad af röta.	Medelmättig.		—	Öfver medelmåttan.															
22	Västernorrlands län	—	—	7:16	—	4:93	2:43	3:61	0:66	—	—	—	—	5:31	I flertalet länsmansdistrikt god eller någorlunda god.	Medelmättig.		—	Medelmättig.															
23	Jämtlands län	—	—	5:74	—	3:76	—	—	—	—	—	—	—	5:26	I det hela god.	Medelmättig.		—	—															
24	Västerbottens län	—	—	4:86	3:71	4:28	2:43	4:70	—	—	—	—	—	7:14	God.	Nära medelmättig.		—	Medelmättig.															
25	Norrbottens län	—	—	12:62	—	7:35	—	—	—	—	—	—	—	8:78	God.	Under medelmåttan.		—	—															
	Hela riket år 1907	9:66	6:39	7:18	5:27	7:53	7:40	9:17	4:24	5:98	4:67	4:27	—	5:91	I allmänhet till större eller mindre del dålig och skadad af röta, men bättre i norra Sverige och i Skåne.	Nästan medelmättig, men icke af sockerbeter.		2:5	Öfver medelmåttan.															
	» » » 1906	10:44	6:95	8:73	5:81	8:20	7:42	9:26	7:26	5:82	7:31	4:16	—	7:54																				
	» » » 1905	8:99	6:18	8:40	5:25	7:38	6:63	8:09	6:67	5:76	5:76	4:12	—	8:75																				
	» » » 1904	8:78	6:07	6:93	5:24	7:55	5:45	7:56	5:76	4:10	5:70	4:22	—	6:15																				
	» » » 1903	9:31	6:60	8:03	5:49	7:72	6:81	8:29	6:32	6:91	6:78	4:25	—	7:74																				
	» » » 1902	7:99	5:02	7:69	4:85	6:83	6:60	7:93	1:81	5:54	3:31	4:06	—	6:84																				

Anm. Sädstillgången är af hvete större, af råg mindre samt anses af vårsäden vara till mängden åtskilligt större än vanligt.

¹⁾ Kornatalet för Stockholms stad äro beräknade efter de för kringliggande länsmansdistrikt angifna talen.

rapporter om skörden år 1907.

19.		20.		21.		22.		23.		24.	
Höskörden		Halmafkastningen.				Fodertillgången.		Bärgningsvädrets beskaffenhet.			
från odlad jord.		från naturlig äng.		Höstsädes-		Vårsädes-					
Mycket god.	God, delvis regnskadad.			Riklig, till någon del af mindre god beskaffenhet.				Mer än tillräcklig.		Under sommaren högeligen ogynnsamt, sedan bättre.	1
God, delvis regnskadad.	Fullt medelmåttig, delvis illa bärgad.			God, af vårsäd till betydande del af dålig beskaffenhet.				Betydligt öfver det egna behofvet.		Mycket ogynnsamt.	2
Nästan riklig, delvis regnskadad.	Nära god, delvis illa bärgad.			Riklig				Till afsalu.		Under sommaren högst ogynnsamt, under september godt.	3
Mycket god, delvis af dålig beskaffenhet.	Öfver medelmåttan, delvis illa bärgad.			Mycket riklig, vårsädeshalmen af mindre god beskaffenhet.				Mer än tillräcklig.		Under sommaren mycket ogynnsamt, under september gynnsamt.	4
Nära god, delvis regnskadad.	Öfver medelmåttan, delvis regnskadad.			Riklig, delvis af mindre god beskaffenhet.				Fullt tillräcklig.		Under sommaren högst ogynnsamt, sedan bättre.	5
Mycket riklig, mer eller mindre regnskadad.	God, illa bärgad.			Ynnig, af höstsäd delvis regnskadad.				Lämnar betydande öfverskott.		Under sommaren mycket ogynnsamt, under hösten i allmänhet godt.	6
Riklig, något regnskadad.	Nära god, något regnskadad.			Ynnig, af i det hela god beskaffenhet.				Utöfver det egna behofvet.		Under sommaren mycket regnigt, under hösten bättre.	7
Mycket god, af mindre god beskaffenhet.	Öfver medelmåttan, dåligt bärgad.			Riklig.				Till försäljning.		Ogynnsamt för hö och råg, för öfrigt gynnsamt.	8
God, af tämligen god beskaffenhet.	Nära god, af tämligen god beskaffenhet.			Riklig, af delvis mindre god beskaffenhet.				Fullt tillräcklig.		Delvis mindre gynnsamt.	9
Mycket god, i allmänhet välbärgad.	Öfver medelmåttan, regnskadad.			Riklig.				Mer än tillräcklig.		Under sommaren mindre godt, under hösten gynnsamt.	10
Riklig, af god beskaffenhet.	Nära god, af i allmänhet god beskaffenhet.			Riklig, af god beskaffenhet.				Betydligt öfver det egna behofvet.		I det hela gynnsamt.	11
Mycket god, i allmänhet välbärgad.	Öfver medelmåttan, i allmänhet välbärgad.			Riklig.				Lämnar betydligt öfverskott.		Ogynnsamt.	12
Nära god, regnskadad.	Öfver medelmåttan, regnskadad.			Nästan riklig, delvis regnskadad.				Fullt tillräcklig.		Sommaren ovanligt regnigt, sedan bättre väderlek.	13
Nära god, till mycket stor del illa bärgad.	Öfver medelmåttan, i allmänhet af dålig beskaffenhet.			Riklig, delvis af sämre beskaffenhet.				Fullt tillräcklig.		Särdeles ogynnsamt.	14
Riklig, flerstädes regnskadad.	God, flerstädes regnskadad.			Riklig, i allmänhet af god beskaffenhet.				Mer än tillräcklig.		Under sommaren synnerligen ogynnsamt, under hösten bättre.	15
Riklig, delvis af sämre beskaffenhet.	Öfver medelmåttan, delvis mindre väl bärgad.			Riklig, af vårsäden antagligen till stor del af ringa näringsvärde.				Tillräcklig.		Synnerligen ogynnsamt, utom under september.	16
Riklig, betydligt regnskadad.	Under medelmåttan, dåligt bärgad.			Riklig, vårsädeshalmen delvis af sämre beskaffenhet.				Fullt tillräcklig.		Synnerligen ogynnsamt utom under september.	17
Riklig, betydligt regnskadad.	Öfver medelmåttan, af i allmänhet mindre god beskaffenhet.			Riklig, vårsädeshalmen af dålig beskaffenhet.				Betydligt öfver behofvet.		Särdeles ogynnsamt för hö och hafre.	18
God, af ganska god beskaffenhet.	Fullt medelmåttig, i allmänhet någorlunda välbärgad.			God, af vårsäden af dålig beskaffenhet.				Tillräcklig.		Mer eller mindre ogynnsamt.	19
Nästan riklig, delvis regnskadad.	Medelmåttig, delvis mindre väl bärgad.			Riklig, af god beskaffenhet.				Utöfver behofvet.		För hö mycket ogynnsamt, för säd gynnsamt.	20
Öfver medelmåttan, delvis regnskadad.	Fullt medelmåttig, delvis dåligt bärgad.			God, af god beskaffenhet.				Tillräcklig.		Högst ogynnsamt.	21
Betydligt öfver medelmåttan, delvis regnskadad.	Fullt medelmåttig, delvis af sämre beskaffenhet.			Mycket god.				Fullt tillräcklig.		Mindre gynnsamt.	22
Mycket god, betydligt regnskadad.	Nära medelmåttig, betydligt regnskadad.			Riklig, af god beskaffenhet.				I kustlandet fullt tillräcklig, i lappmarken däremot ej.		För hö mycket ogynnsamt, för säd i allmänhet gynnsamt.	23
Öfver medelmåttan, af delvis mindre god beskaffenhet.	Medelmåttig, delvis illa bärgad.			Mycket god, af god beskaffenhet.				Möjligen tillräcklig.		Ogynnsamt.	24
Riklig, men till betydande del regnskadad.	Öfver medelmåttan, men flerstädes illa bärgad.			Riklig, men vårsädeshalmen i flere län af mer eller mindre dålig beskaffenhet.				Mer än tillräcklig.		Under september månad godt, men i öfrigt i allmänhet synnerligen ogynnsamt.	25

Tab. 2. Beräknad skörd af säd och potatis år 1907.

Län.	Hvete.		Råg.		Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Bönor.	Vicker.	Bo- hvete.	Raps.	Potatis.
	Höst-.	Vår-.	Höst-.	Vår-.									
	H e k t o l i t e r.												
Stockholms stad	—	—	—	—	100	800	100	100	—	—	—	—	3,100
Stockholms län	126,900	7,700	374,300	600	113,400	869,400	243,800	49,900	3,400	20,200	—	—	1,129,900
Uppsala län	131,900	3,700	308,900	1) —	254,600	460,500	305,500	41,900	2,600	2,600	—	—	634,900
Södermanlands län	152,500	3,300	354,800	200	68,700	1,106,200	222,300	32,700	600	14,200	—	—	480,300
Östergötlands län	160,500	10,100	552,800	1,900	271,500	1,212,900	1,127,500	25,000	500	13,100	—	—	698,500
Jönköpings län	5,400	3,900	329,700	36,000	54,300	1,521,500	31,200	800	—	4,000	—	—	953,400
Kronobergs län	—	2,800	252,300	21,200	149,900	1,200,300	3,000	400	—	grönf.	—	—	1,138,700
Kalmar län	61,000	15,100	528,100	11,600	297,200	1,236,800	22,400	12,100	1) —	6,500	200	—	749,400
Gottlands län	65,000	—	233,200	—	356,300	72,100	53,300	6,300	—	100	—	—	303,400
Blekinge län	26,800	4,000	223,200	20,500	50,900	449,600	30,800	2,000	—	19,700	grönf.	—	915,100
Kristianstads län	125,700	2,500	605,000	30,200	292,500	1,121,400	514,000	13,200	900	9,900	600	—	2,439,100
Malmöhus län	718,300	16,200	638,700	2,200	1,369,500	1,784,200	1,541,100	19,600	600	10,700	100	—	1,774,200
Hallands län	57,600	23,800	341,700	11,100	62,800	1,287,900	86,200	2,600	11,100	5,700	100	—	581,500
Göteborgs och Bohus län	11,900	4,200	183,900	1,200	73,400	966,600	23,900	3,900	46,000	3,900	—	—	390,400
Älfsborgs län	14,700	13,900	388,200	12,700	19,700	2,302,000	18,600	2,800	—	800	—	—	785,100
Skaraborgs län	110,600	6,700	665,900	5,200	56,200	3,536,500	81,000	23,000	100	47,700	—	—	854,200
Värmlands län	10,600	—	524,400	—	12,100	1,427,600	4,100	3,400	—	grönf.	—	—	992,700
Örebro län	72,400	3,200	295,700	1,900	29,900	1,178,200	28,700	4,100	700	900	—	—	589,300
Västmanlands län	114,800	—	296,300	—	62,700	1,122,200	122,000	16,700	—	4,700	—	—	419,000
Kopparbergs län	7,900	1,300	241,800	—	29,100	632,300	10,100	4,000	—	grönf.	—	—	592,200
Gäflleborgs län	1,100	—	56,700	200	220,800	335,400	20,500	4,100	100	600	—	—	598,200
Västernorrlands län	—	—	25,500	—	271,900	38,100	4,800	200	—	grönf.	—	—	495,600
Jämtlands län	—	—	10,700	—	96,400	grönf.	grönf.	grönf.	—	—	—	—	181,600
Västerbottens län	—	—	6,000	400	244,700	9,400	6,800	grönf.	—	grönf.	—	—	432,700
Norrbottnens län	—	—	15,700	—	317,400	grönf.	grönf.	—	—	—	—	—	287,400
Rikets skörd år 1907	1,975,600	122,400	7,453,500	157,100	4,776,000	23,871,900	4,501,700	268,800	66,600	165,300	1,000	—	18,419,900
» » » 1906	2,066,400	128,100	9,078,800	170,500	5,269,100	24,185,300	4,479,900	431,000	66,200	261,500	1,100	—	22,358,000
» » » 1905	1,788,800	121,000	8,725,400	156,100	4,778,900	21,624,300	3,761,000	401,100	66,500	192,200	1,200	—	26,366,200
» » » 1904	1,780,400	128,500	7,228,600	157,600	4,989,500	17,661,200	3,528,300	362,900	47,700	209,800	1,300	—	18,625,200
» » » 1903	1,813,600	141,100	8,405,700	143,800	5,163,600	22,193,700	3,808,800	431,600	83,700	253,000	1,200	—	22,757,600
» » » 1902	1,551,900	86,500	8,024,600	124,200	4,577,000	21,623,800	3,506,700	125,700	67,500	107,300	1,400	—	19,935,200
Medelskörd åren 1897-1906	1,665,300	109,500	8,125,000	135,700	4,907,700	21,612,000	3,632,200	390,900	69,600	220,800	1,600	3,300	19,629,500

Anm. Härjämte har af vicker i alla län utom ett och af åtskilliga andra sädeslag i flere län, synnerligast de norrländska, skördats grönfoder.

1) Skörd angifven, men enligt beräkning icke uppgående till 50 hl. och därför här utesluten.